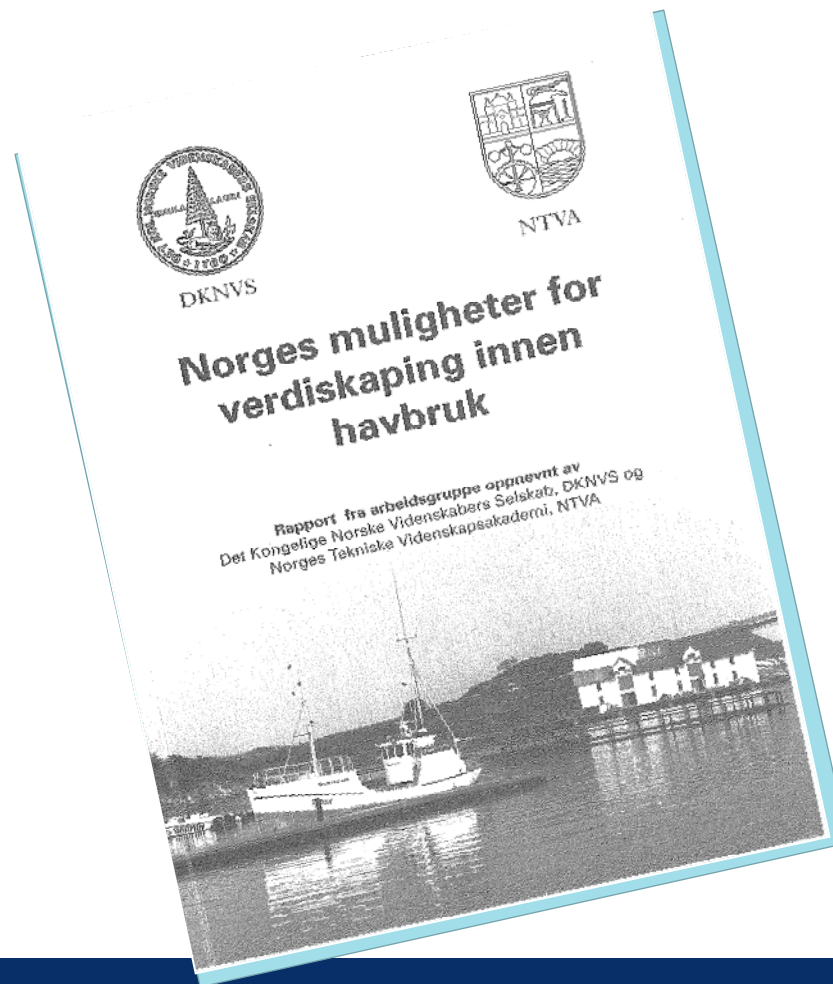

TEKMAR 2010

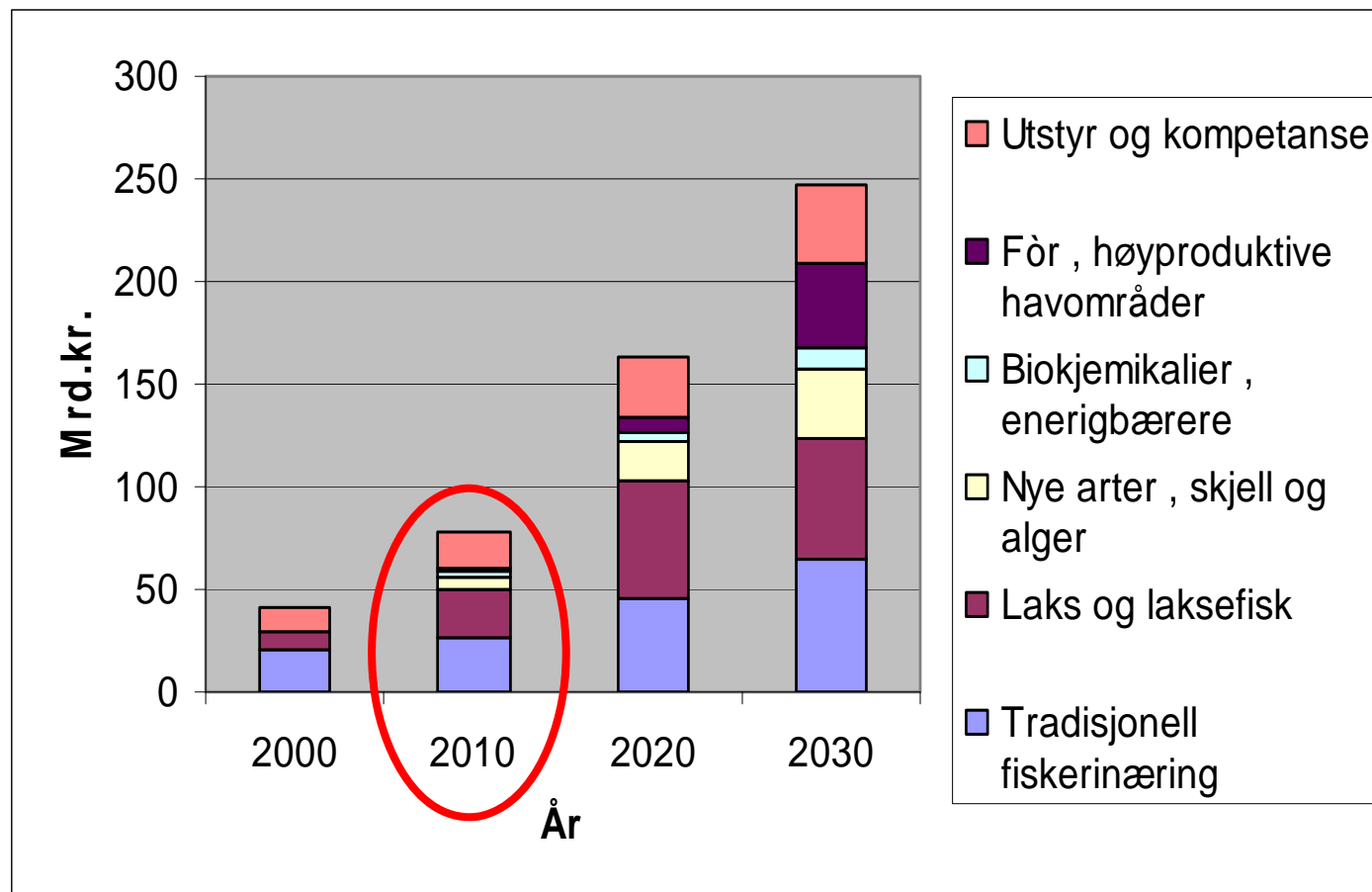
"SINTEF-rapporten " 10 år etter ;
1 million tonn laks, - og hva så ?

v/ adm.dir. Karl A Almås
SINTEF Fiskeri og havbruk AS

1999: Norges muligheter for verdiskaping inne havbruk
*Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab, (DKNVS, 1760) og
Norges Tekniske Vitenskapsakademi*

Hovedkonklusjoner fra "SINTEF-rapporten" 1999

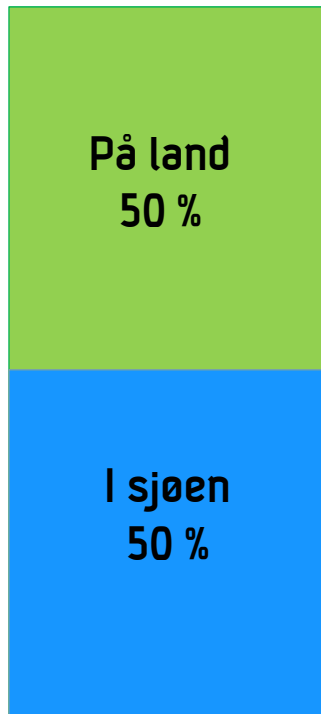

Begrensende faktorer for matproduksjon frem mot 2050

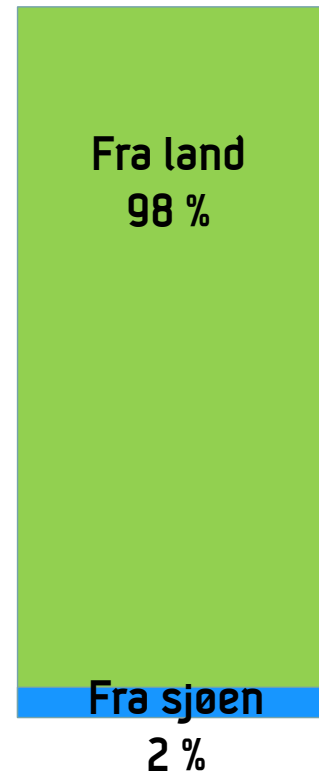
- 9.5 milliard mennesker 2050
- Vann
  - Matvareproduksjonen krever i dag 900 kubikkmeter ferskvann pr. person.pr år.
- Landareal
  - Dyrkbart areal må økes med 50-70 %
- Vekst i havbruk krever nye forkilder og andre arter

Marin eller terrestrisk matproduksjon ?

Total bioproduksjon (%)

Til humant konsum (%)

(På kaloribasis)

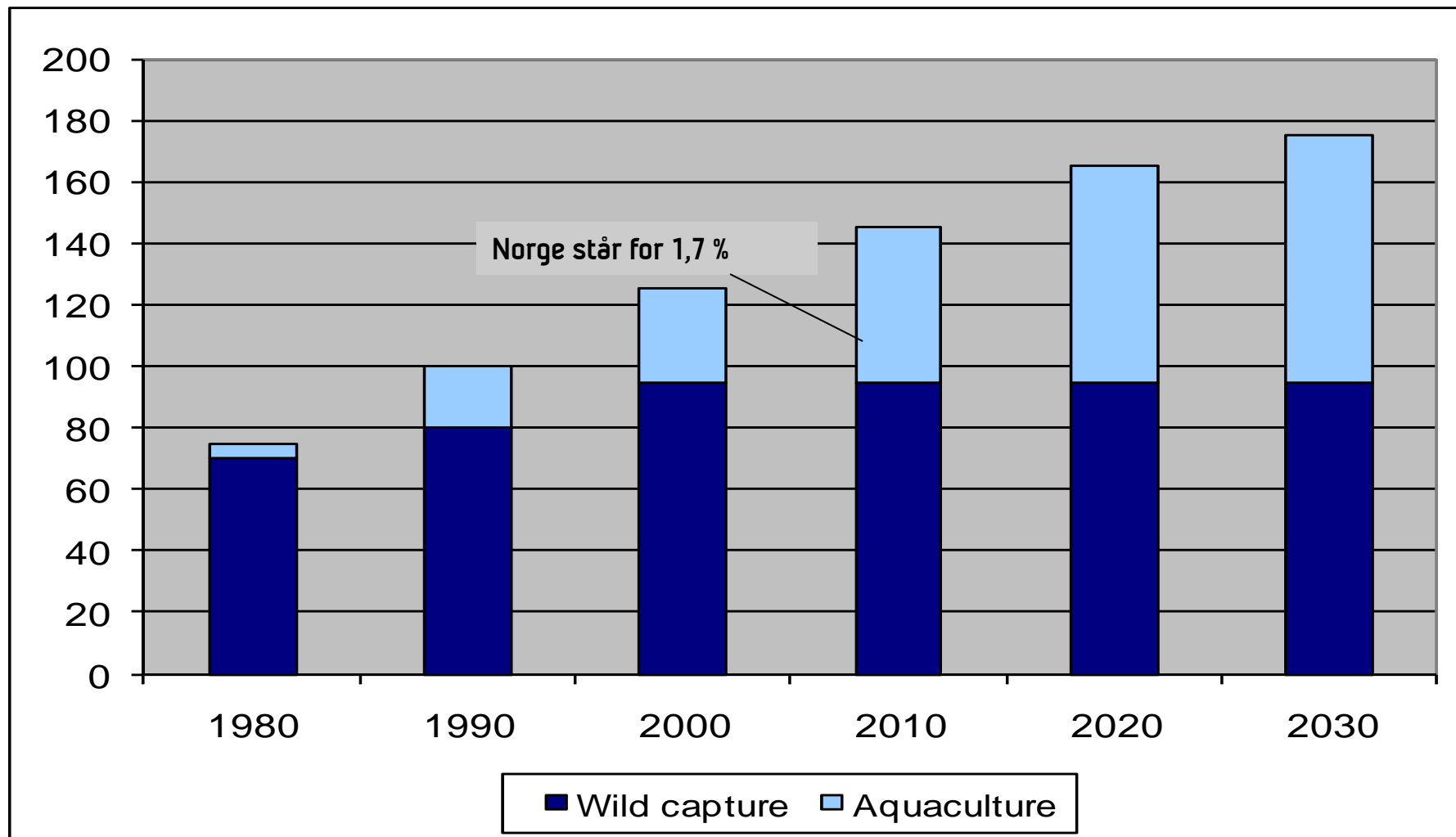
Global produksjon av mat

FAO 2006

Group	Annual production in 2004 (Million metric tons)	Production growth rate 1994-2004 (% pr. year)
Land		
Agriculture (non-food items excluded)	7000	2,0 +/- 0,1
Livestock (meat)	260	2,6 +/- 0,1
Aquatic		
<u>Cultured</u>		
Freshwater animals	26	7,3 +/- 0,4
Marine animals	20	7,4 +/- 0,3
Marine plants	14	7,5 +/- 0,5
<u>Wild harvest</u>		
Fisheries	96	0,1 +/- 0,2
Aquatic plants	1,4	0,5 +/- 0,6

Global produksjon av fisk

(mill. tons, FAO 2006)

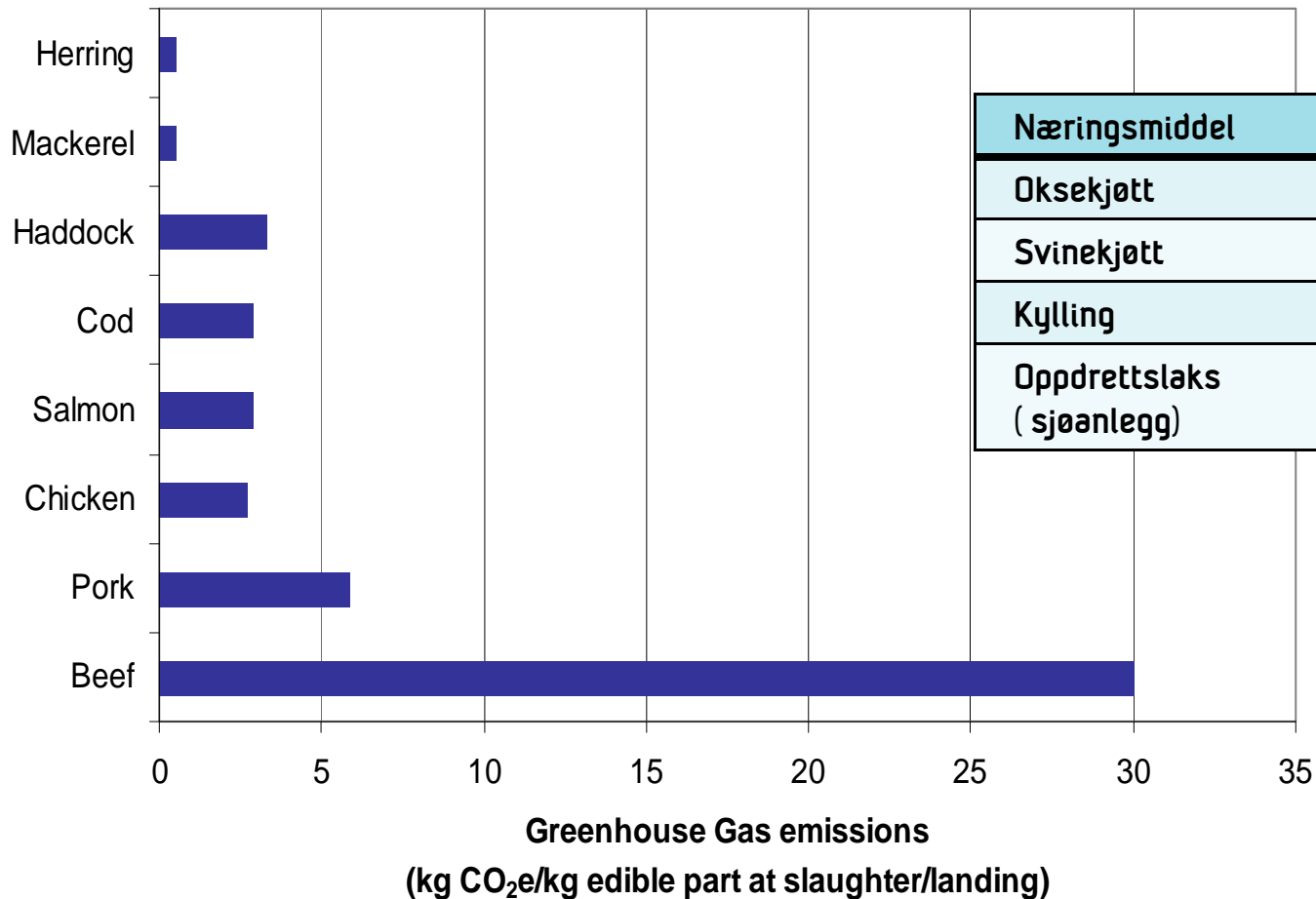

Norsk diskusjon om bærekraftighet i oppdrettsnæringen ?

Bærekraftig ?

Næringsmiddel	Kg før / kg produkt
Oksekjøtt	10
Svinekjøtt	5
Kylling	2
Oppdrettslaks (sjøanlegg)	1,5

Bærekraftig havbruksnæring

Teknologisk ledende

Visjon:

Teknologi:

Konkurransefortrinn nr. 1 for norsk havbruksnæring

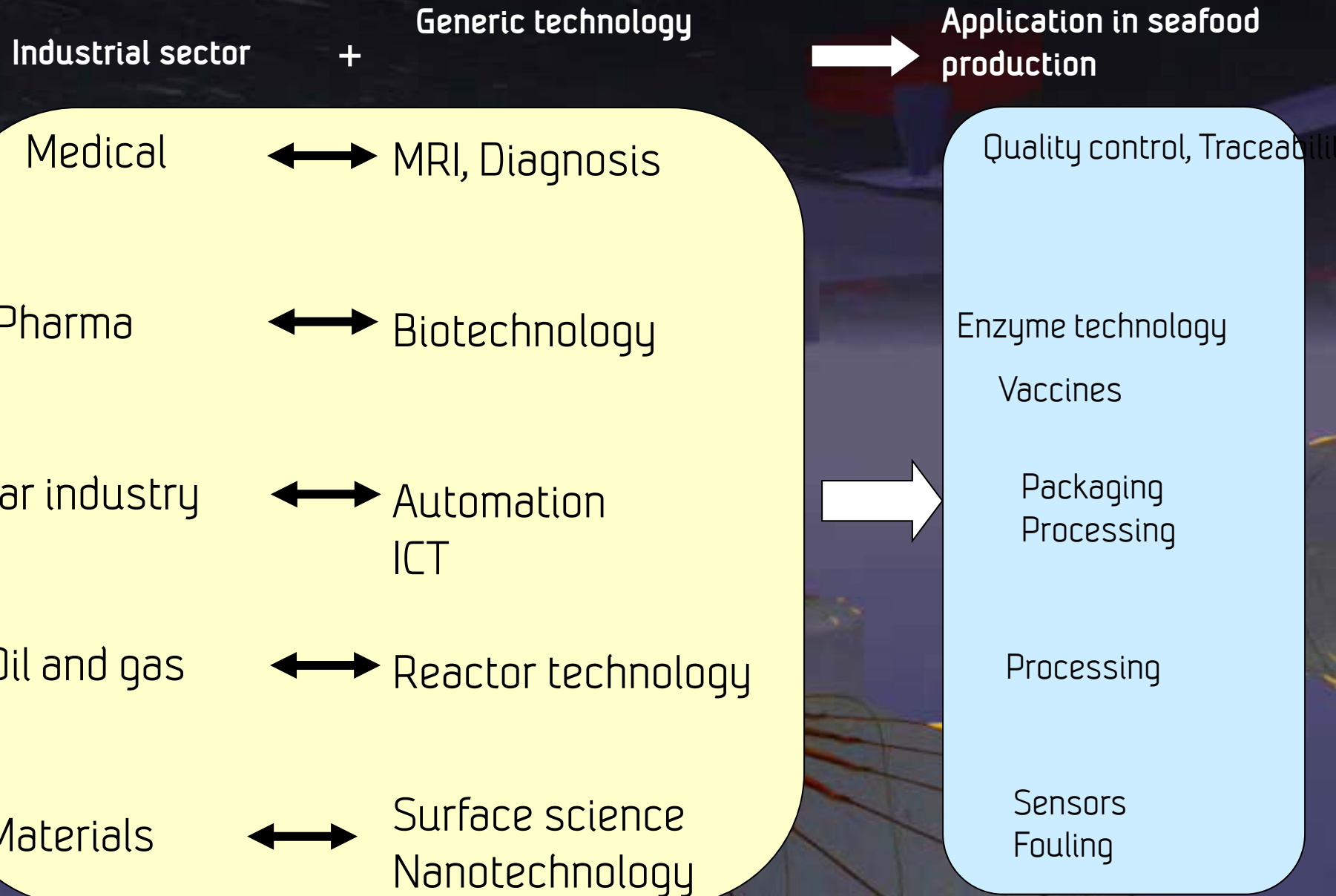
Teknologiske utviklingsoppgaver

- Redusere produksjonskost og øke **effektivitet**
- **Redusere miljøpåvirkning** (førspill, kjemikalier I forb. med begroing og lækseus, rømning, energiforbruk)
- Øke **fiskevelferd** – merd som fiskens bolig, optimale veksbetingelser
- Øke sikkerheten i arbeidsoperasjoner (**HMS**)
- Bidra til **mer kompetansebasert** oppdrett gjennom å forstå ulike mekanismer som råder i merden
- Sporbarhet og dokumentasjon
- Teknologiutvikling ved førstehåndtering og **slakting** av vill og oppdrettet fisk
- **Automatisering og prosessutvikling** fra levende fisk til konsumprodukt
- Prosessteknologi, nye konsepter for optimalisert utnyttelse av råstoff og restråstoff
- Måleteknikker for datafangst

Fiskeolje en begrensende faktor !

- Totalproduksjon i dag : ca. 1000 ktonn
  - Ca. 800 ktonn tilgjengelig for oppdrett
  - Etterspørres til for , ca. 300 ktonn brukt til laks i 2010
  - Omega 3, humant konsum 130 ktonn i 2010
- Utfordringer fremover dersom dagens forsammensetning opprettholdes
- Muligheter:
  - Bruke mindre innblanding
  - "Global bycatch"
  - Høsting på lavere trofisk nivå (krill og raudåte)
  - Algefermentering
  - Bioproteing / Biolipid ?

Teknologi fra andre sektorer

Integrated Multi-Trophic Aquaculture

Intensive fed
aquaculture (salmon)

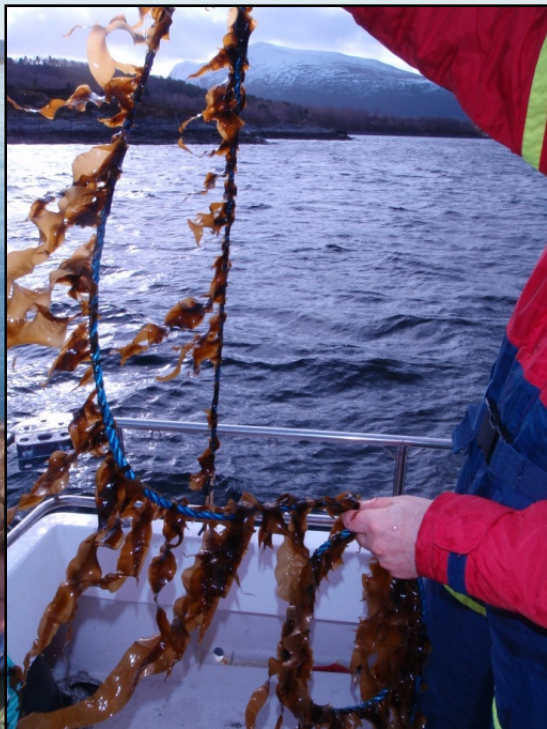
Filtering species
culture
(mussels)

"Photosynthetic
aquaculture"
(seaweed)

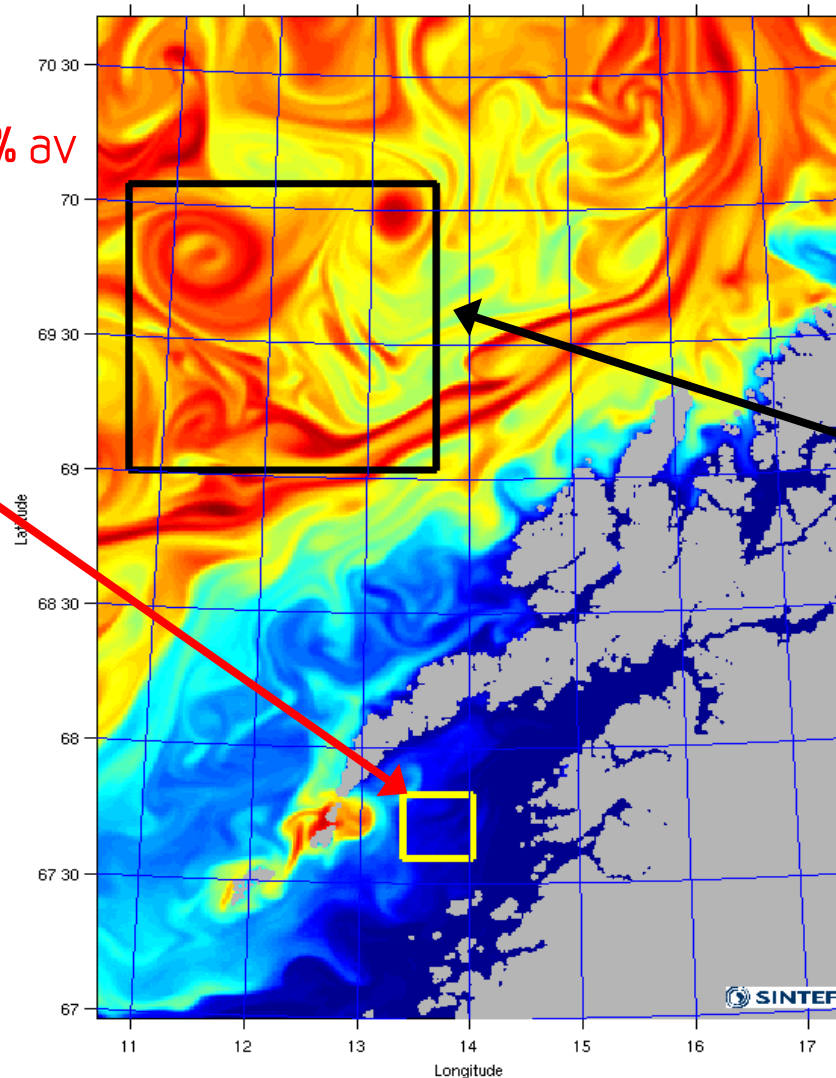

Forsøksanlegg i Trøndelag (2009; SINTEF)

Arealeksempler

Dyrkingsareal som
trengs for å dekke **5%** av
årlig norsk drivstoff-
forbruk
(ca 650 km²)

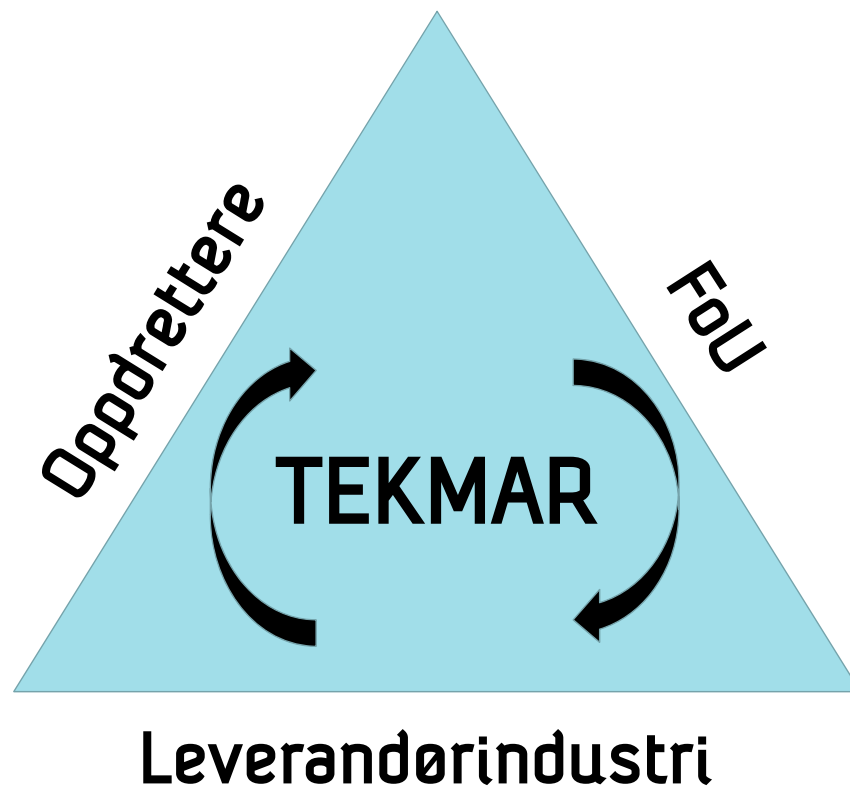
Dyrkingsareal som
trengs for å dekke 100
% av årlig norsk
drivstoff-forbruk
(13 000 km²)

Hva innebærer det å være verdens fremste sjømatnasjon ?

- Langsiktige ambisjoner nasjonalt og internasjonalt
- Bærekraftig produksjon
  - Miljømessig (ressurser)
  - Økonomisk
  - Sosialt
- Teknologisk ledende
  - Effektiv høsting og produksjon
  - Eksport av kompetanse og utstyr
- Utvikle hele det biomarine clusteret

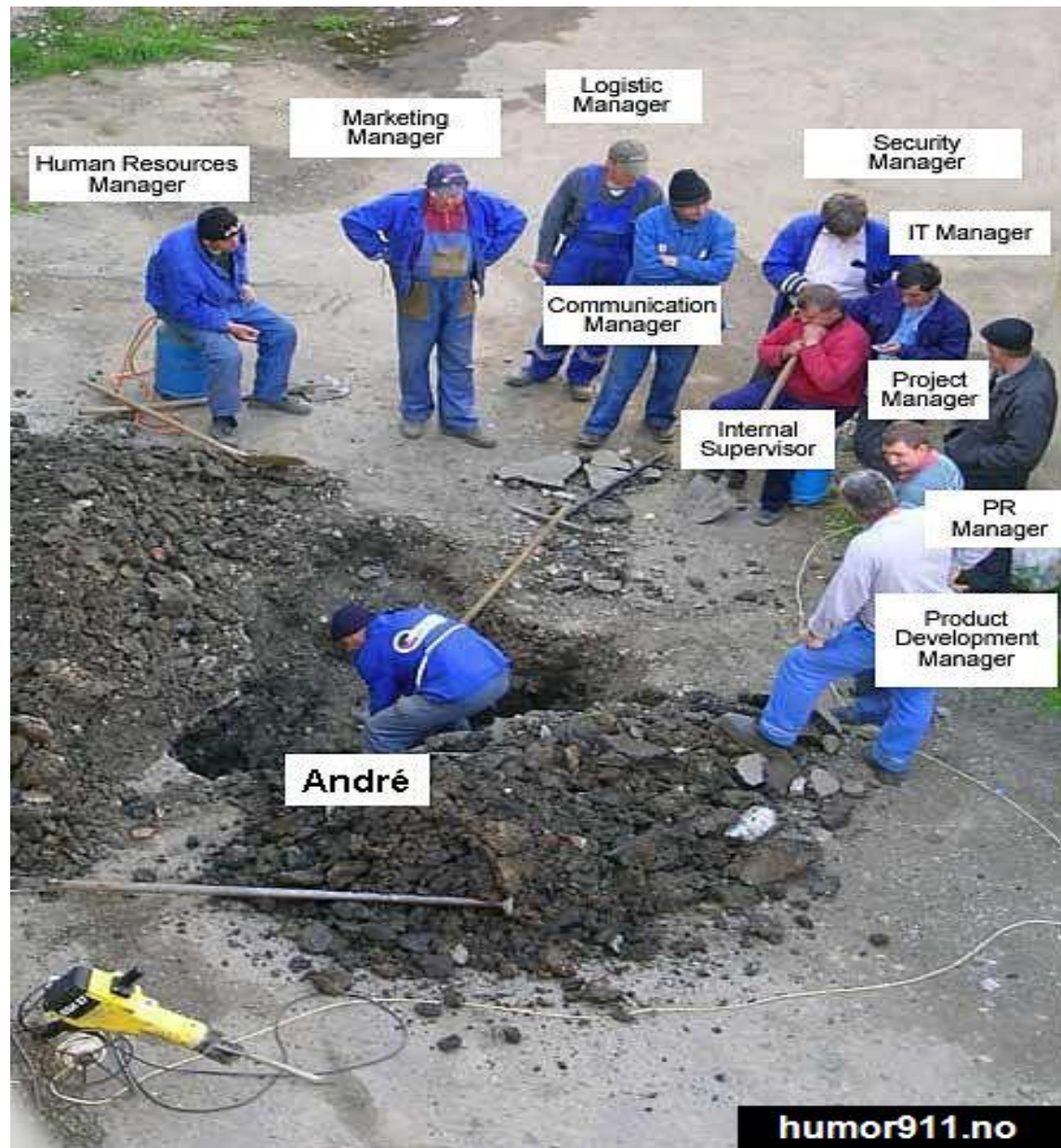
Teknologi som konkurransefortrinn nr. 1

**Forskning vil fortsatt være helt
avgjørende!**

Hvilke flaskehalser har vi ?

Forskerens hverdag i 2010 ?

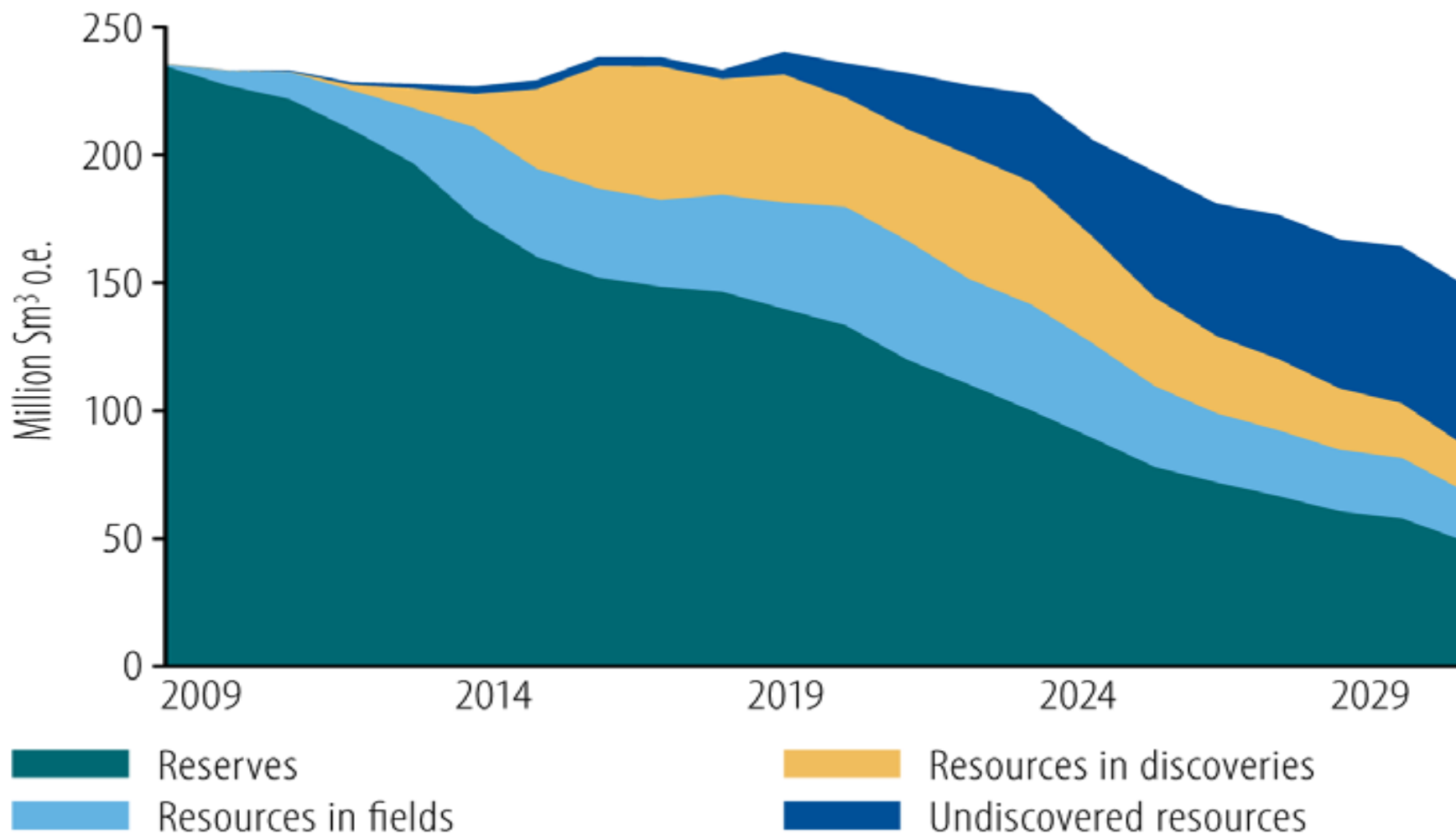

Hvordan sikre optimal utnyttelse av industriens FoU-ressurser ?

- **Konkurransenutsette oppgavene i FHF**
  - Styrke "næringens teknologiske konkurransefortrinn" .
  - Mindre konkurranseutsetting gir mer "akademisering" av forskningen. Dårligere relevans for næringen.
  - Utnytte forskningsfronten innen andre industrisektorer.
- **Kvalitetssikre den vitenskapelige kvaliteten gjennom samarbeid med Forskningsrådet.**
- **Korte ned avstanden mellom industrien og forskningsmiljøene**
  - Minske mengden "meta-arbeid" i forskningsmiljøene
- **Langsiktig engasjement innenfor EU's forskningsprogrammer gjennom EATIP.**

Prognose for produksjon av olje og gass)

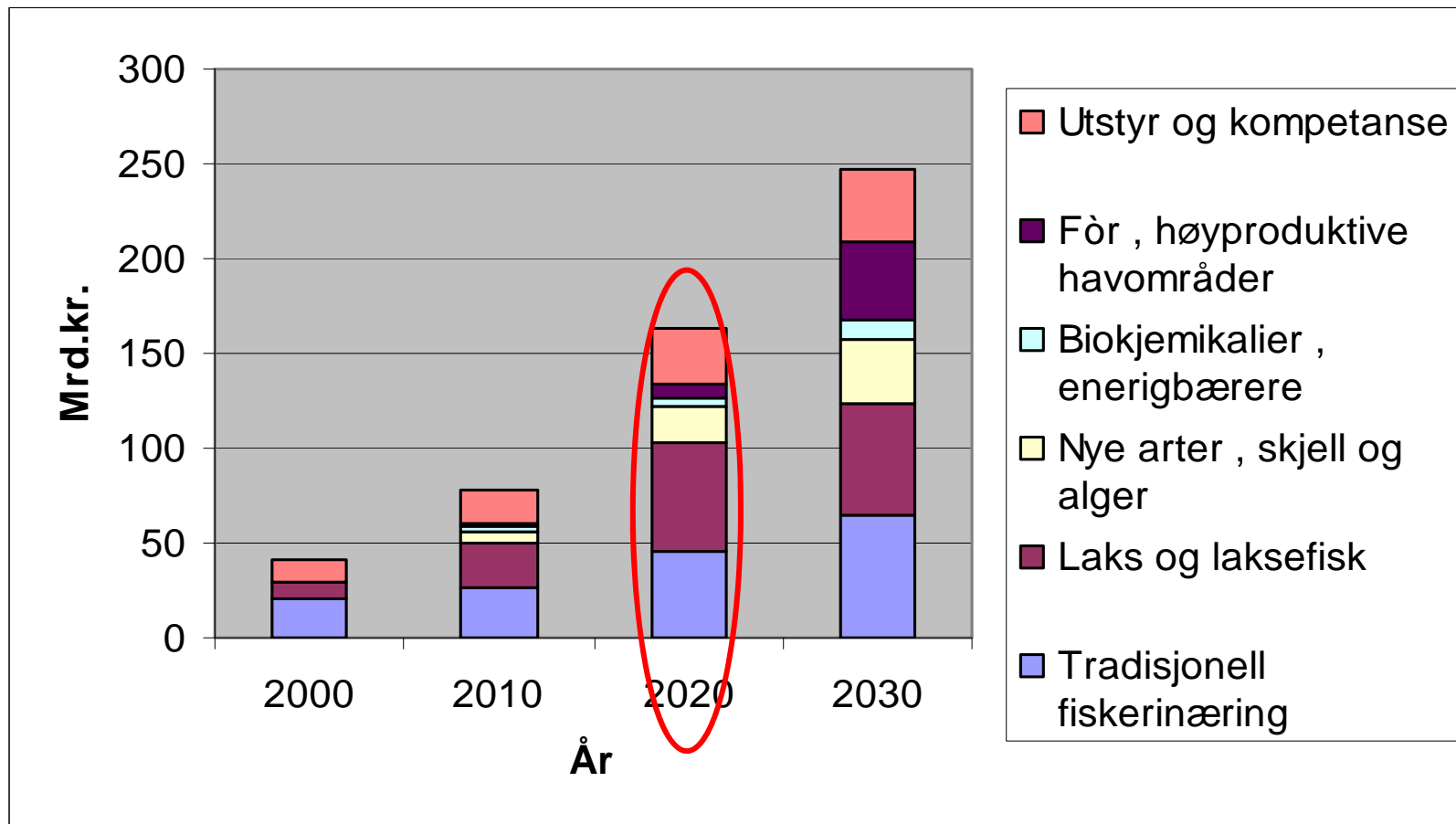
(Oljedirektoratet 2009)

Langsiktige ambisjoner nasjonalt?

1999 :NTVA / DKNVS ,

"SINTEF Rapporten" har stort sett slått til så langt .

Konklusjoner

- "Sjokkerende tall" i SINTEF –rapporten fra 1999 viste seg realistiske !
- Næringen må være teknologisk ledende for oppnå økonomisk, miljømessig og sosial bærekraft.
- Anvendelse av næringens FoU-ressurser (FHF-fondet) må konkurransenutsettes og kvalitetssikres.
- Norge må ha som mål **minst å doble** sin oppdrettsproduksjon frem mot 2020.